

Premalo prostora za najstnike

Mladi danes niso dovolj fizično aktivni. Poskušajmo jim urediti tak prostor, ki jih bo spodbujal h gibanju in ki ga bodo imeli radi.

Mladi danes niso niti približno dovolj aktivni. To se ne odraža samo v zdravstvenih težavah, kot so: prekomerna teža, debelost in pomanjkanje kondicije. Ko mladi niso dovolj aktivni, ima lahko to negativen vpliv tudi na njihovo sposobnost zbranosti in – kar je še huje – posledica so lahko težave pri učenju.

Anketa med mladimi je pokazala, da je eden izmed razlogov za to pomanjkanje zunanje infrastrukture. V veliko intervjujih ciljnih skupin, ki jih je za KOMPAN izdelal inštitut Capacent Epinion, se je izkazalo, da bi mladi iz Danske, Nizozemske in iz Velike Britanije med 13. in 16. letom radi več aktivnih zunanjih zbirališč, ki so od njihovih domov oddaljena toliko, da bi se do njih lahko pripeljali s kolesom. V isti anketi so mladi izrazili željo izkazati uvidevnost okolič, saj jih skrbi, da so preveč glasni.

Veliko občin želi tej starostni skupini zagotoviti več prostora. Dejstvo, da imajo mladi pogosto negativen imidž, je velika težava; povezana je s pomanjkanjem uvidevnosti in z vandalizmom. Prav zato veliko mest zavrača ureditev zunanjih objektov, kjer bi bili mladi opazni na ulični sceni. Istočasno občine nimajo dokumentov o tem, katere vrste zunanje okolje zares delujejo. Britanske in nemške raziskave kažejo, da lahko vandalizem bistveno zmanjšamo s postavitvijo aktivnih zunanjih prostorov za najstnike v njihovih soseskah. Ista raziskava poudarja pomen vključevanja mladih v proces oblikovanja teh aktivnosti.

Mladi in IGRIŠČE

Ali si lahko predstavljaš, da bi prosti čas preživel na igrišču s svojimi prijatelji? »Ja, menim, da so nekatera igrišča zanimiva zame in za moje prijatelje.« Tako je odgovorilo 55 % mladih med 13. in 16. letom v raziskavi navad mladih, ki jo je naredil danski inštitut za javnomnenjske raziskave Capacent Epinion za KOMPANOV Play Institute.

Dekleta so preživljanju prostega časa na igrišču bolj naklonjena kot fantje (61 % proti 52 %). Tudi 13-letniki so v večjem številu izrazili pozitivno mnenje o preživljanju prostega časa na igrišču kot 16-letniki (65 % proti 45 %).

Na osnovi mnenj mladih je KOMPANOV Play Institute razvil serijo načel za ustvarjanje najboljših zunanjih prostorov zanje. Načela obravnavajo tudi problem, kako narediti zbirališča zanimiva tudi za dekleta. Poimenovali smo jih načela IGRIŠČ, njihovo izhodišče pa je poslušati želje mladih.

6 NAČEL IGRISČ ZA NAJSTNIKE

1. Vključiti uporabnike in skupnost

- Vključi uporabniško skupino – to ustvari občutek skupne odgovornosti in lastništva ter konstruktivno interakcijo.
- Vprašajte: Kaj bi radi delali? (Ne: Kakšno opremo bi radi imeli?).
- Vključite še sosede in lokalno skupnost.
- V problematičnih soseskah vključite socialno službo, šole in policijo.

Številne študije kažejo, da sta približevanje mladim in dejstvo, da jim pustimo, da se lahko odločajo glede svojega prostora v mestu, pravilna pristopa, ki se izplačata. Prinašata številne koristi – navidezno lastništvo najstnikov je pomembno; to predvsem bistveno zmanjša vandalizem.

2. Vlagati v pravo lokacijo

- Za zagotovljen uspeh poiščite pravo lokacijo: mladi želijo videti in biti videni. Toda nikogar ne želijo motiti, pa tudi sami nočejo, da jih kdo moti.
- Vključite sosede in lokalno skupnost.
- Mladi imajo najraje prostore, do katerih se lahko od doma pripelejo s kolesom.

Lokacija pomeni vse. V raziskavi, ki jo je za KOMPAN naredil inštitut Capacent Epinion, so mladi povedali, da imajo radi območja, ki so blizu njihovemu domu. V ciljni skupini intervjujev z mladimi iz Danske, Nizozemske in iz Velike Britanije je bila skupna skrb, da mladi niso želeli motiti okolice. V nekaterih primerih so mladinski delavci in drugi poudarili pozitivne izkušnje z vključevanjem mladih v izbiro lokacije, ko je bilo to mogoče. Mesta, kjer so lahko na svojem, toda še vedno sredi svoje lokalne skupnosti, so najprimernejša za ureditev zanimivih zbirališč.

3. Narediti prostor za družbene dejavnosti

- Spomnite se družbenega elementa: prostor za sedenje; prijeten kotiček.
- Spomnite se deklet: najraje sedijo v parih ali majhnih skupinah.
- Pokriti prostori nudijo zavetje in senco.

Druženje z vrstniki je največja želja te starostne skupine. Oprema različnih vrst zbirališč je osnova, da bo igrišče za mlade zanimivo. Dekleta še posebej rada sedijo in gledajo – združitev njihovega opazovanja z možnostjo aktivnega sedenja/visenja in guganja jih bo mogoče pripravila, da se bodo več gibala! Sodobno igrišče nudi aktivno in/ali igrivo posedanje.

4. Ponuditi fizične aktivnosti

- Zagotovite različne aktivnosti.
- Ne pozabite na dekleta: igre z žogo, rolanje in »preznojene« aktivnosti so predvsem za fante; dekleta imajo raje guganje in vrtenje.

V raziskavi Capacent Epiniona za KOMPAN so se visoko uvrstile različne aktivnosti. Mladi Evropejci med 13. in 15. letom nimajo dovolj možnosti za fizične dejavnosti, tako da je dodajanje aktivnosti njihovem prostoru nujno. Uspešno igrišče ponuja fizične izzive.

5. Zagotoviti varnost

- Poskrbite, da bo prostor vedno čist in dobro vzdrževan – to namreč daje občutek varnosti.
- Premislite o osvetlitvi prostora – tudi luči ustvarijo občutek varnosti.
- Premislite, ali bi moral biti s prostorom povezan kak nadzornik/delavec.

Ponovno, pritegniti najstnike se izplača – da jih boste pritegnili, morate najti zanje primeren prostor. Ko imamo opravka s to starostno skupino in z njihovimi starši, je prisoten strah pred tolpmami in njihovim nasilnim vedenjem.

V ciljni skupini intervjujev in raziskavi, ki jo je za KOMPAN izvedel Capacent Epinion, so mladi povedali, da je počutiti se varno bistvenega pomena, ko izbirajo zbirališče.

6. Ustvariti mladostno atmosfero

- Uporabite elemente, ki predstavljajo mladost.
- Ustvarite vizualno privlačen razpoznavni znak.

Splošna atmosfera katerega koli javnega zbirališča je ključna za njegov uspeh. Vzdušje na igrišču mora biti mladostno. To lahko ustvarimo na različne načine – pogosto bodo imeli mladi svoje zamisli, kako bi uredili prostor in uporabili razpoznavne znake.

Zato je pomembno, da jih vključimo in jim naložimo odgovornosti za njihov prostor.